

129

Colecția **POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE**

V. S. SAPARIN

OBIECTIVUL 21

★★

**ULTIMA
ÎNCERCARE**

EDITATA
DE REVISTA

**ȘTIINȚA
&
TEHNICĂ**

V. S. SAPARIN

OBIECTIVUL 21

★ ★

ULTIMA ÎNCERCARE

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

Anul VI – Nr. 129

Trăim într-o epocă în care
distanța dintre visurile cele
mai fantastice și realitatea
cea mai palpabilă se micșo-
rează cu o iuteală uluitoare.

MAXIM GORKI

Dragi cititori,

Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv. critice
cu privire la aceste povestiri și la prezentarea lor grafică.

Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantastice”
a revistei „Știință și tehnică”, Casa Științei, Piața
Științei nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.

Coperta-desen: A. BUICULESCU

Rezumatul capitolelor precedente

În zbor spre regiunile polare, un avion, avînd la bord trei pasageri — un contabil, un inginer electrotehnic și un tinăr colaborator al unui institut de cercetări științifice —, se vede nevoit să aterizeze forțat lângă golful Kapriznaia.

A doua zi, profitînd de vremea frumoasă, cei trei pasageri hotărîsc să facă o plimbare cu barca. În timpul plimbării însă, ei sînt surprinși de reflux și barca lor este dusă spre largul mării. La ieșirea din golf, ei trebuie să treacă printr-un țel de coridor denumit „Strimtoarea blestemată”, înconjurat de stînci enorme, unde, din cauza refluxului, valurile ajung la înălțimi de cîțiva metri.

În ciuda pericolului de scușundare la care sînt expuși, tinărul cercetător științific Golubenețev se arată interesat mai ales de înălțimea valurilor cu care au de luptat. Ei scapă de pericol și se întorc cu bine odată cu începerea fluxului.

După un număr de ani, contabilul care povestește această năvelă, se întâlnește întâmplător din nou cu inginerul Smirnov, care, între timp, devenise o celebritate în specialitatea lui. Întîlnirea are loc cu ocazia recepționării unei centrale electrice, amîndoi făcînd parte din comisia de recepție. La plecare, contabilul găsește pe jos o lanternă și, necunoscînd pe adevăratul proprietar, o bagă în buzunarul paltonului.

Într-o zi, căuțînd ceva în dulap, observă uimît o lumină care venea din buzunarul paltonului. Acolo găsi lanternă de care uitase.

Surprins de acest fenomen, luă lanternă și o arătă inginerului-șef al întreprinderii unde lucra. Acesta îi spuse că această „mîcă mînune” reprezintă în realitate o descoperire grandioasă. Totodată, contabilul află că lanternă aparține lui Smirnov, vechea lui cunoștință.

Trimis în delegație la „Obiectivul 21”, din regiunea golfului Kapriznaia, contabilul se întâlnește cu inginerul Smirnov care îi servește de călăuză, arătîndu-i toate marile schimbări survenite în acele locuri.

Smirnov îi amintește contabilului de acel tinăr cercetător cu numele de Golubenețev, care fusese cu ei în barcă și care a avut ideea genială să folosească forța mareelor pentru acumularea unor cantități nescădate de energie electrică.

Azi, în locul „Strimtorii blestemată”, s-au ridicat uriașele construcții ale „Obiectivului 21”.

OBIECTIVUL 21

(Continuare din numărul trecut)

XIX

Problema pentru care fusesem adus de la Moscova era următoarea :

Stațiunile de flux și reflux funcționau tot timpul în mod automat, oamenii veneau acolo numai pentru revizia și reparațiile utilajului. Cu toate acestea trebuia făcut calculul zilnic al energiei produse, al numărului de acumulate încărcate și aflate în depozit, ca și al celor neîncărcate de care era nevoie, apoi calculul consumului materialelor de ungere ș.a.m.d.

În incinta stațiunii erau instalate aparate care înregistrau toate valorile necesare, datele acestor aparate, dar aveau nevoie de o anumită coordonare și de înregistrarea lor în acte.

S-ar fi putut angaja un contabil; mi s-a spus însă că acesta n-ar fi avut de făcut decît operații prea simple. E păcat să folosești un om ca să copieze pe hirtie indicațiile aparatelor și să facă apoi cu aceste cifre operații aritmetice simple.

— Ce-are a face? am spus eu. Dacă întreprinderea noastră a știut să construiască un aparat cum e „contabilul-șef“ o să știm noi să facem și un „contabil simplu“.

După experiența pe care o aveam în astfel de treburi, problema nu mi se părea de fel complicată.

Am propus ca toate aparatele de înregistrare ale stațiunii să fie unite cu aparatul nou pe care l-am denumit „contabil“ printr-o conductă specială.

Acest aparat trebuia să reprezinte combinația unui contor cu un aritmometru și un dispozitiv imprimator de cifre. Dispozitivul din urmă trebuia să imprime datele celorlalte aparate în rubricile tabelului introdus în el. Rubrici speciale erau destinate pentru sumele totale.

Pe scurt, aparatul trebuia nu numai să fixeze cheltuielile curente și necesitatea diferitelor materiale, ci să facă și operațiile contabile clasice.

Elaborasem un tip standard de tabele pentru acest aparat. Ele trebuiau să țină în evidență în mod detaliat activitatea stațiunii. Totodată, împreună cu tehnicienii obiectivului 21 am elaborat și planul tehnic pentru construirea noului aparat. S-a hotărât ca să fie fabricat de întreprinderea noastră sub supravegherea biroului nostru de construcții. Făcusem cunoștință și chiar m-am împrietenit cu mai mulți tovarăși de aci.

Cifrele cu care obiectivul 21 încărcă fabrica noastră de „calculare“ erau datele despre maree. De-a lungul litoralului nemărginit, scâldat de apele nordice, au fost instalate zeci de mii de contoare care consemnau la fiecare oră nivelul apelor.

Aceste date, sau „tone de cifre“, cum le poreclisem noi, fiindcă într-adevăr aceste tabele cîntăreau tone întregi, erau transmise la Moscova și acolo se transformau într-un tablou centralizat al mișcării mareelor pe o distanță enormă a globului pămîntesc.

Acest procedeu de a opera cu cifre mi s-a părut cam greoi. Desigur că n-avea sens ca obiectivul 21 să-și instaleze o fabrică proprie de calcul. Dar și să transporte „tonele de cifre“ pînă la fabrica noastră „matematică“ nu era o soluție dintre cele mai fericite.

M-am hotărât așadar să mă gîndesc la un aparat care să poată calcula nu numai variațiile nivelului apei în locul unde este instalat, dar care să poată da rezultatele centralizate ale observațiilor. Atunci institutul va căpăta nu materia primă, cum s-ar spune, ci datele ultime, prelucrate, care aveau să ușureze și să simplifice munca enorm.

Am propus să combinăm aparatul de contabilizare cu un aparat de calculare. Oamenii Institutului mareelor au primit cu viu interes ideea mea și la urmă s-a hotărît să fie comandat la fabrica noastră un prototip, eu fiind rugat să iau parte la elaborarea lui.

XX

Seara ne-am adunat mai mulți cunoscuți în sala de mese a casei de oaspeți, unde locuiam.

— Mi-aj făgădui, mă adresai la un moment dat lui Smirnov, să-mi povestești istoria lanternei dumitale.

Ghenadij Stepanovici căzu pe gînduri.

— Istoria ei este una cu totul obișnuită, spuse el după o scurtă tăcere. Este lanterna unui prieten. A căzut la Leningrad ucis de o bombă fascistă în timpul războiului. Lucrasem împreună la o problemă în același institut. În timpul unui bombardament, bomba a căzut pe clădirea unde era de serviciu în acel moment prietenul meu. Lanterna asta și cu un caiet de însemnări au fost tot ce mi-a rămas de la el.

Ghenadij Stepanovici tăcu. Pesemne își aducea aminte de zilele îndepărtate ale blocadei Leningradului.

— La ce anume ați lucrat împreună cu acel om? întrebă cineva.

— Lucram la problema încălzirii electrice a solului. Prietenul meu a murit, însă munca începută de noi doi este azi pusă în practică de

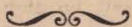
un grup mare de savanți. Nici măcar o singură idee, nici măcar un singur rind din însemnările cuprinse în caietul lui n-au fost lăsate fără să li se acorde cea mai mare atenție. S-a dat numele lui metodei de transformare a tundrei în grădini. Socot că cel mai frumos monument ce i s-ar putea ridica vor fi oazele veșnic înflorite din Arctica și nădăjduiesc că ele se vor ivi în număr cit mai mare. Livada noastră de meri, ca și alte câteva grădini experimentale în alte puncte polare, sînt primele semne ale acestor oaze. Cit privește lanterna, am păstrat-o ca pe o amintire.

În timpul cit am stat de data aceasta în golful Kapriznaia n-am mai trăit nici un fel de aventuri. N-am văzut aci lucruri mai uluitoare decît aș fi putut vedea în oricare altă parte.

În țara noastră se fac lucruri interesante, se fac descoperiri, oamenii depun eforturi unite în munca lor. Obiectivul 21 nu era decît unul dintre numeroasele locuri de muncă intensă, creatoare, ale marii noastre patrii.

Și, totuși, aveam sentimentul că în zilele acelea trăisem evenimente foarte mari.

Traducere de PETRU VINTILĂ
și MARGARETA ROMAN

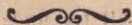

Nota redactiei

Și această povestire constituie un bun exemplu al vitezei cu care tehnica și știința contemporană ajung din urmă fantezia. Într-adevăr, din presă aflăm următoarea informație:

„Inginerii sovietici au elaborat planul unei centrale electrice a cărei sursă de energie o constituie marea. Noua centrală urmează a fi realizată prin zăgăzuirea pe o distanță de 100 km a părții răsăritene a golfului Mezen din Marea Albă, unde se înregistrează cele mai puternice marea din Uniunea Sovietică.

În barajul prefabricat de beton armat vor fi instalate aproximativ 2.000 de turbine. Curentul produs va putea alimenta rețeaua interconectată a sistemelor energetice din Ural și din partea europeană a Uniunii Sovietice”. (Știrea este luată din revista „Veac nou” din 25 decembrie.)

ULTIMA ÎNCERCARE

I

Macaralele păreau niște figuri geometrice ce prinseseră viață. Ele circulau pe un teren plat, a cărui lungime măsura cițiva kilometri, și transportau legături de materiale, aranjându-le în ordinea în care trebuiau montate. „Autocreierul“, cum i se spunea în limbaj popular, era un mecanism inteligent în formă de glob celular, asemănător ochiului mării al unei albine, așezat pe un postament înalt, deasupra căruia două antene scrutaau parcă împrejurimile. Mecanismul urmărea ca lucrările să se desfășoare conform planului, dădea dispoziții macaralelor și primea rapoartele lor scurte.

Trei oameni așteptau să se termine transportul materialelor. Victor și George erau calmi, numai Kosteș se frământa și aștepta nerăbdător ca lucrările de montare să înceapă.

Într-un tirziu, automatul raportă : „Totul este gata“.

George apropie de gură microfonul și ordonă :

Urmează montarea !

„Autocreierul“ interceptă imediat ordinul și începu să dea instrucțiuni :

— Blocul central „A“ rămîne pe loc. Blocul „B“ va fi apropiat pînă ce liniile roșii vor coincide.

Două macarale prinseră blocul „B“, care avea forma unui cilindru nu prea înalt, cu o deschizătură verticală pe toată înălțimea, și începură să-l ducă spre blocul „A“ care semăna cu o gigantică minge de fotbal parcă dezumflată parțial de cineva. Toate suprafețele exterioare ale stației aveau forme netede și fuzelate.

George se apropie de locul unde cele două blocuri urmau să facă corp comun. De îndată ce liniile roșii se imbinară cap la cap, el comandă „stop“. Apăru imediat un automat de sudare, cu multe brațe articulate, de diferite mărimi, care semăna cu un păianjen, și uni cu multă dibăcie cele două blocuri.

George se îndreptă spre alt loc unde lucrările de construcție trebuiau să continue. Macaralele aduceau blocul următor. George privea prin ochelarii-binoclu și dădea comenzi.

Victor, căruia nu-i plăcea să stea fără treabă, luă al doilea microfon și puse în mișcare alte două macarale. Pe betonul cenușiu circularu agale, pe cauciucuri groase, turnate, automate nu prea frumoase, dar îndeminatice, care transportau cu multă grijă blocuri și detalii de proporții apreciabile. Stația se înălța văzînd cu ochii.

Victor nu verificase în prealabil pe machete unele materiale dintre acelea care se transportau și le vedea pentru prima oară. Dar treaba mergea bine. Banda de hirtie cu multe perforații, o realizare a biroului de construcții, se transforma cu repeziune ba într-un coridor transparent cu tavanul boltit, ba într-un cerc imens — temelia unei clădiri rotunde —, ba în uși care se închideau ermetic.

Spre sfîrșitul zilei, primele etaje erau gata terminate. Stația semăna acum cu două contrabasuri, lungi de cîte o jumătate de kilometru fiecare, cu cozi îndreptate în părți opuse.

La comanda „activitatea s-a terminat“, macaralele își ascuseră brațele puternice, își îndoiră giturile lungi, asemenea unor cuțițașe de buzunar, dar de proporții uriașe, și se depărtară.

— Automatele puteau face și singure totul. În uzine montarea este doar automatizată în întregime și încă de mult timp, iar noi am rămas în urmă cu progresele tehnicii, spuse Kosteia. Victor zîmbi și zise :

— Să știi că am avut în vedere și anumite considerente economice. Oare este justificată construirea unei mașini scumpe și complicate care poate înlocui munca prestată de doi oameni în trei zile? În afară de aceasta, mie, constructorului, îmi este necesar să particip la ridicarea edificiului, să mai verific încă o dată dacă totul este în regulă. Nu, faptul că iau parte la procesul de montare este departe de a fi un capriciu. Nici George n-ar admite ca activitatea lui să fie înlocuită de o mașină sau de un alt om. Ți-am mai spus că în construcții este foarte important să știi ce poți încredința unei mașini și ce trebuie să faci singur.

— Dar unui practicant ce i se încredințează să facă ?

Victor spuse rizînd :

— Nu fi îngrijorat. De mine ai să monezi și tu !

...Și iată-l pe Kosteia în aer. Ochii i se află la nivelul etajului al 15-lea, iar „brațele“ îi ajung la o distanță de jumătate de kilometru. Ele pot apuca și ridica obiecte de greutate și dimensiuni impresionante. În fața tinărului stau întinse propriile-i mâini, îmbrăcate în mănuși cu o mulțime de articulații, ca acelea pe care le purtau cîndva cavalerii medievali.

El își mișcă degetele, iar colo, departe, macaraua gigantică execută cu precizie fiecare ordin. Kosteia își apropie o mină de altă, iar macaraua cuprinde și ridică cu ușurință o legătură de dimensiunea unui vagon de marfă.

Tinărul simte prin mănuși cum greutatea ridicată pune în vibrație cablurile, care par niște coarde ale unui instrument muzical. Unul dintre degete se apropie de altul, și un enorm prefabricat de formă circulară (partea inferioară a turnului de observație) este dirijat prin

aer către locul stabilit în planul de construcție. De sus, Kosteia vede foarte bine totul. El îndreaptă piesa înșfăcăată spre o temelie rotundă și-o depune cu grijă deasupra ei. Acum va trebui să coboare puțin pentru a vedea dacă prefabricatul s-a suprapus perfect peste temelie.

Nici n-apucă să-și termine însă firul gândirii, că fotoliul său, care este susținut de un cablu subțire, se și îndreaptă către locul spre care omul și-a ațintit privirea. Macaraua este dirijată de biocurenții ce se nasc în organismul omului doar la gândul de a face o mișcare. Aceasta nu este o idee nouă, dar ea și-a găsit în cazul de față o aplicație foarte bună. Kosteia fixează partea inferioară a turnului de observație, apoi urcă, își întinde miinile și macaraua ridică un alt prefabricat.

George lucrează departe de Kosteia. Victor însă, care se află mai aproape de practicant, se uită din când în când la tinăr și zîmbește... După expresia feței, se vede că practicantul ar dori să cînte. Este și explicabil. Kosteia se simte doar un titan. Reușește să realizeze lucruri uriașe.

Dar trece o oră, și „titanul“, care construiește stația ce urmează să fie transportată în Venus, își dă seama că degetele încep să-i amorțească. Apoi simte o durere și în umeri. Aceasta din cauza efortului pe care-l depune cînd își întinde brațele și își contractă fără să vrea mușchii întregului corp pentru „a ridica“ fiecare detaliu al construcției. Este un efort inutil pe care-l depun de obicei toți novicii. Într-adevăr, povara ridicată de macara este mare și îi se pare că trebuie s-o ții din toate puterile. Este un efect psihologic.

Victor, văzîndu-l pe Kosteia că ia o poziție mai relaxată, înțelege imediat că tinărul și-a dat în sfîrșit seama de greșeala pe care o făcuse. Dar Victor știe prea bine că amorțeala degetelor n-o putea evita nimeni. Se înțelege că degetele nu țineau nici o greutate, dar mișcările lor trebuiau coordonate în orice clipă. Spre sfîrșitul zilei de lucru, fiecare constructor simțea cum degetele parcă îi vibrau, fenomen observat la pianîști după multe ore de exersare.

În schimb, stația creștea ca o plămădă de drojdie.

Vreo zece clădiri cu forme aerodinamice, încununate de cupole scunde sau înalte, erau unite prin galerii închise, construite din aceeași masă plastică, extrem de rezistentă. Construcțiile alcătuiau un ansamblu arhitectonic foarte original, cu un sistem central de încălzire și răcire, iar în interior cu o atmosferă terestră. Toate locurile unde plăcile prefabricate ale construcției se uneau cap la cap urmau să fie sudate pentru a da clădirii rezistență. Dușumelele și tavanele, acoperișurile și pereții vor forma un schelet trainic. Nici ploile și nici umezeala venită de jos nu vor amenința o asemenea construcție.

Stația nu va avea nevoie de o temelie specială; ea trebuia să fie așezată pe planeta Venus și fixată cu ajutorul unor ancore, care vor intra adînc în solul mocirlos. Garajele pentru mașinile amfibii, hangarele pentru elicoptere și avioane cu elice, terenul de aterizare pentru racheta, antena fixată în pereții turnului de observație și multe altele vor fi aici o îmbinare destul de curioasă a unor obiecte din epoca noastră cu acelea din secolul trecut. Pe Venus, unde nu există

televiziune, stații de radioemisie și transport automat, oamenii vor trebui să se folosească de lucruri care ni se par arhaice. Acolo vor fi necesare profesii care pe pământ și-au trăit de mult veacul. Se va simți nevoia de șoferi, de încărcători și de alte meserii.

— Și ce urmează să facem mai departe? întreabă practicantul cînd constructorii coborîră și ei.

— Vom demonta stația, și fiecare parte a ei va fi transportată pe Venus. Lucrul acesta se va întîmpla, bineînțeles, numai în cazul în care construcția noastră va corespunde întru totul scopului pentru care a fost creată.

— Dar cum o vom monta acolo?

— Am fi dorit să folosim baloane cu heliu pentru ridicarea detaliilor grele, dar pe Venus bînuie des uraganele. Ar fi mai indicat să transportăm vreo două macarale, dar nu chiar atît de mari ca acestea cu care lucrăm acum.

— Dar de constructori nu va fi nevoie acolo? întreabă Kosta.

— De constructori? făcu mirat Victor. Am priceput. După cite văd, îi neapărat să pleci în Venus?

Kosta nu răspunse nimic.

II

Mergînd pe o alee de foioase înalte, Victor medita asupra lucrării care se apropia de sfîrșit. Fără să vrea, gîndurile îi zburară deodată spre celelalte două proiecte. Nu era chiar atît de ușor să trăiești pe o planetă străină; de aceea, biroul de planuri nu s-a zgîrcit și a comandat trei stații de construcții cu totul diferite, pe care le-a ales din zeci de proiecte prezentate. După încercările la care urmau să fie supuse stațiile, una dintre ele, cea mai bună, trebuia să plece spre Venus, iar celelalte două să fie expuse la Muzeul de proiecte nerealizate pentru a fi studiate de tineri ingineri, arhitecți, excursioniști și turiști...

Oare ce soartă aștepta stația lui Victor?

El studia părțile pozitive și negative ale fiecărui proiect și nici o variantă nu semăna cu cealaltă.

Varianta nr. 2 era extrem de simplă. Întreaga stație reprezenta un cub geometric perfect, în interiorul căruia secțiile, camerele de locuit și dependențele se aflau aproape unele de altele.

Legătura între etaje o făceau ascensoarele, iar pe coridoare se mișcau benzi rulante pe care puteai circula.

Varianta nr. 3, numită „stația lacustră“, era o construcție foarte mare, în formă de cerc, care se sprijinea pe o mulțime de piloți și de aceea părea suspendată în aer. „Stația lacustră“ oferea și ea mai multe avantaje pămîntenilor. Oamenii urmau să locuiască într-o clădire bine izolată de solul moșcirlos al planetei Venus. Forma inelară și coridoarele largi au permis instalarea a trei benzi rulante pe care se putea circula cu viteze diferite. Pe banda mijlocie, deplasarea

se făcea foarte repede în orice parte a construcției, iar benzile laterale se mișcau mai încet.

Particularitatea stației construite de Victor consta în aceea că toate încăperile ei aveau forme și dimensiuni mai adecvate scopurilor pentru care erau destinate. Formele clădirilor componente ale stației nu condiționau însă o anumită planificare interioară, așa cum se întâmpla în cazul celorlalte proiecte.

Ca un inconvenient al construcției putea fi socotită doar întinderea ei pe o suprafață cam mare. Victor era de părere că pe Venus nu sînt necesari zgîrie-norii și de aceea concepușe clădiri nu prea înalte, cu excepția turnului de observație.

Lui Victor îi plăcea să se plimbe puțin în aer curat după o muncă încordată. Ce putea fi mai plăcut? De această plăcere vor fi lipsiți cei 37 de oameni, primul schimb al stației, cărora le va fi dat să trăiască și să muncească pe o planetă atît de deosebită de a noastră. Ei vor fi aceia care vor hotări miine care dintre stații este mai bună și mai potrivită pentru cercetările de pe Venus.

Dacă Victor n-ar fi fost constructor, ci membru al comisiei de alegere a celei mai bune stații, cu greu s-ar fi decis cărei variante să-i dea un calificativ mai bun.

Ajuns pe malul mării, Victor se așază pe o bancă. Gîndurile îi erau tot la cele trei stații. Deodată însă îi apărură în minte privirea practicantului. La început avusese impresia că seamănă cu toți ceilalți practicanți cu care mai lucrase. Kostea era și el un tînăr îmbujorat, și ochii săi albaștri priveau lumea cu aceeași indulgență. Auzindu-l vorbind, ai fi gîndit că nu există problemă în care să nu se priceapă. Îi puteai auzi discutînd despre mutarea planetelor cu ajutorul unor motoare extrem de puternice construite pe ele, despre forarea unei sonde pînă în centrul Pămîntului și despre alte lucruri asemănătoare cu care n-a avut niciodată de-a face.

Kostea privi destul de nemulțumit la cei aproape 50 de roboți cu brațe articulate și trîgătoare lucioase care lucrau în biroul de proiectări și semănau cu niște păsări fantastice, cu gituri lungi și pliscuri subțiri. Într-un tirziu, practicantul spuse categoric:

— În fond este un anacronism îngrozitor.

Victor știa și el foarte bine că executarea schișelor era în tehnică un procedeu învechit. Se înțelege că roboții făceau orice desen tehnic, efectau toate calculele necesare pe baza cifrelor inițiale pe care le primeau și, prin aceasta, erau de un real folos inginerului. Dar schișele executate de ei mai trebuiau apoi date unui automat care

transforma liniile de pe hirtie într-un „limbaj“ accesibil mașinilor constructoare. Această metodă de lucru se întrebuița la începutul secolului nostru, cînd mașinile constructoare „citeau“ schițele. Acuma însă există automate speciale care fac în prealabil calcule și apoi execută detaliile unei clădiri fără să mai fie nevoie de schițe.

Cu toate acestea, schițele sînt necesare uneori nu numai pentru procesul tehnologic, ci și pentru Victor. La urma urmei este și el om, nu o mașină. Nu-și poate imagina cum va arăta o nouă construcție privind doar o bandă de hirtie cu multe perforații. Uneori trebuie să se mai uite și pe schiță pentru a vedea dacă lucrarea se execută întocmai.

Dar cum putea să explice acest lucru unui om care avea impresia că știe totul și încă numai din auzite?

— Încearcă să proiectezi o eclisă de asamblare pentru stație! spuse Victor.

Sarcina era dintre cele mai ușoare. Dar acești „tehnicieni atotștiutori“ nu erau în stare uneori să facă cel mai simplu lucru. Victor mai avusese de-a face cu cîțiva practicanți de acest fel.

A doua zi, Victor se pregătea tocmai să dejuneze, cînd îl chemă la teleparat inginerul George de la uzina experimentală.

— Ascultă, zise el, și sprincenele sale, care semănau cu niște tufe de agriș, se ridicară, acoperind o bună parte din frunte. Lămurește-mă, te rog, pentru ce ați comandat 142 de mii de mici capete de femeie, confecționate din plastilită? Știi doar că sînt obișnuit cu tot felul de trăsnați pe care le faceți, dar pentru ornamente ați fi putut folosi la urma urmei și un alt material.

Victor nu înțelegea nimic.

— Practicantul tău mi-a trimis o comandă, zise George arătînd o bandă de hirtie cu multe perforații. Am introdus-o în automat, și începură să iasă aceste capete.

Victor observă pe ecranul teleaparaturii figura unei fete cu nas drept și subțire și bărbie rotundă, ceva mai pronunțată. Capul era ștanțat din plastilită de grosimea degetului.

— Și ați reușit să faceți multe? întrebă Victor.

— Vreo cinci sute...

— Opriți automatul și trimiteți-mi un model.

Cînd Victor intră în birou, capul de față, executat din plastilită ușoară și rezistentă, se afla pe masa lui.

— De unde ați procurat bibeloul acesta drăgălaș? întrebă practicantul. Îmi face impresia că l-am mai văzut undeva!

Victor nu răspunse cîteva clipe și-l măsură pe practicant din creștet pînă-n tălpi:

— Dacă o să-ți mai treacă prin cap să desenezi pe schițe vreo cunoștință, zise el într-un firziu, atunci să cauți s-o faci pe marginea

colii. Această mașină, adăugă Victor arătînd spre robotul care stătea într-un colț și executa pe baza schișelor modele pentru automate, nu face deosebirea între un desen făcut din plăcerea de a te distra și acela tehnic, de specialitate. Mașina a codificat toate liniile în forma unor găurele pe o bandă de hirtie, iar automatul căruia i-a fost transmisă banda a început să execute ce i s-a ordonat. Credeam că ai cunoștință de principiul după care sînt construite automatele!

Practicantul se fistici de tot.

— E, nu-i nimic. În orice caz mi-ai demonstrat că nu te împaci întotdeauna cu schișele tehnice, conchise Victor.

În definitiv toți erau tineri. Și el dădu practicantului o nouă sarcină.

În felul acesta s-a stabilit că noului practicant îi plăcea să deseneze.

Numele lui era alcătuit din două cuvinte foarte lungi. Dar el spuse că oricine îl poate numi mai simplu: Kosteia. O altă trăsătură care i s-a dezvăluit încă din prima zi era aversiunea sau mai bine zis antipatia față de roboții care executau schișele. Această antipatie se manifesta în cele mai diferite forme.

Chiar a doua zi de la întimplarea povestită mai sus, sosind primul la birou, Victor constată, spre surprinderea sa, că unul dintre roboți lucra de zor. El își amintea perfect că în ajun scosese din funcție toate mașinile. Robotul avea un asemenea aspect încît ai fi zis că este și intristat și surprins. În fața lui se afla pe un postament o mică lădiță legată de mașină printr-un braț flexibil. Părea că mașina care executa schișele își virise trompa într-un jgheab.

De fapt, acesta era într-adevăr un jgheab, după cum constată imediat Victor. Desigur că practicantul pusese aici lucrarea pe care o avea de executat robotul, și acesta muncise fără întrerupere toată noaptea, făcînd schiță după schiță. Un maldăr întreg era alături de el într-un coș. Colile de hirtie nu mai încăpeau în el și cădeau pe dușumea.

Victor ridică de jos schișele și așteptă să vadă ce se va mai întîmpla. Practicantul apărui cu o față zîmbitoare.

— Lucrează? își aruncă el ochii spre robot. Nu-i nimic, lasă să lucreze.

Apoi își văzu de treburile sale.

— Ce este asta, o experiență? se interesă Victor.

— Dintre toți roboții, el execută cel mai bine profilurile fasonate. De aceea mi-am zis: să le facă cel mai calificat „desenator“. Cîț despre ceilalți... I-aș da pe toți la fier vechi. Sînt cu totul incapabili. N-au nici o imaginație! Copiază schișele agitînd indicatoarele întocmai cum li s-a ordonat. Sînt... niște funcționari tipicari.

— Hm, îngină gînditor Victor. Pe unii dintre acești „funcționari” îi construise chiar el cîndva. Atunci, cu 5—6 ani în urmă, nu i se păreau incapabili.

Kostea începu să mute roboșii și să-i aranjeze pe cei mai capabili astfel încît să-i fie mai la îndemînă, iar pe incapabili i-a înfundat în cele mai îndepărtate colțuri.

Victor își roti privirea prin birou.

Roboșii, acești executanți de încredere, de care era legată o parte a vieții sale, acești „cinstiți și harnici muncitori”, care au secat atîtea căldări de tuș pentru lucrările sale, îl priveau acum lipsiți parcă de apărare. Și îi făcea impresia că aceia pînă la care practicantul nu ajunsese încă stăteau cu o figură vinovată și parcă își lăsau capul în jos. Iar jertfele acelei tendințe nesăbuite a practicantului de a transforma totul după concepția sa tinjeau mohorite și stinghere pe noile locuri. Tihna obișnuită a biroului se năruise. Dar Kostea a ridicat mîna chiar și asupra acelor roboși cărora „le dăruia” dreptul la existență. El a propus ca o jumătate de duzină dintre ei să fie subordonați mașinii centrale de comandă care traducea schițele pentru automatele executante.

— Vom întrerupe dispozitivul lor de schițare, spuse Kostea hotărît. Roboșii nu vor mai transmite trăgătoarelor rezultatele calculelor, ci direct aici prin cabluri, făcu tînărul bătînd cu mina postamentul mașinii centrale de comandă. Se pare că aceasta era singura mașină care îi era pe plac.

Victor nu-l mai contrazise.

În birou erau două mașini centrale de comandă. El fu de acord să sacrifice una pentru experiență.

Cînd agregatul fu montat, Kostea îl mai înduplecă pe Victor să-i permită să proiecteze singur întregul complex al turnului de observație. Și el se apucă cu ardoare de treabă. Banda perforată cu dispoziții pentru automatele care executau detaliile ieșea din agregat ca tocătura din mașina de umplut salamul.

Victor însă nu putea să verifice munca practicantului privind numai aceste perforații. De aceea, el îl rugă pe George să execute acele detalii în miniatură pentru calculele de control.

Și de data aceasta Victor, sau, mai bine zis, principiul de executare prealabilă a schițelor, a triumfat asupra părerii lui Kostea. Se știe că mamele sînt deseori pătînitore cu copiii lor, dar Kostea nu-și ascundea repulsia privind la această construcție fără noimă care se înălța pe biroul din fața lui. Turnul de observație semăna cu o ciupercă strîmbă căreia îi alunecase căciula. În cîteva locuri se răzlefeau din ciupercă niște excrescențe caraghioase.

— Astea ce-or mai fi? exclamă el nedumerit. M-am gîndit eu

oare la așa ceva? Și liniile astea fără noimă!? Uite cum se apleacă, parcă ar vrea să ia în carne pe cineva.

— Ai uitat, Kosteia, să imprimi roboților un element de mare însemnătate, și anume forma viitoareii construcții. Constructorul trebuie să știe ce poate încredința mașinii și ce trebuie să facă el însuși.

Victor îi explica tânărului că roboții nu posedă simțul frumosului. Mașinilor li se dau toate datele, iar ele găsesc cea mai rațională rezolvare. Lor li s-a spus că pe Venus vânturile bat în sensul latitudinii. Ele au înclinat turnul împotriva vântului. Li s-a „explicat“ că ar fi de preferat să se obțină o perspectivă spre sud. Ele n-au găsit nimic mai bun de făcut decât să adauge la turn această excrescență inestetică. Legile rezistenței materialelor sînt respectate. Roboților nu li se poate reproșa nimic.

— Înseamnă deci că am muncit degeaba? zise Kosteia arătînd spre agregat.

— De ce? În multe cazuri, forma nu joacă un rol prea important. Iată, îi vom încredința tocmai o asemenea lucrare în care forma nu joacă nici un rol.

Intr-adevăr, executanții de schițe nu sînt întotdeauna necesari. Numai că trebuie comandată o mașină potrivită.

Agregatul conceput de Kosteia avea într-adevăr din punct de vedere tehnic un aspect inestetic: roboții care executau schițele strînși grămadă erau înghesușiți în jurul mașinii de traducere întinzînd spre ea brațe metalice. Toți la un loc aminteau de complotiștii dintr-un roman de pe vremuri.

— Și acum ce să fac?! întrebă Kosteia.

— Să pui mina pe trăgător și pe tuș, zîmbi Victor.

Și Kosteia se aplecă supus deasupra hîrtiei desenînd „figuri demodate“ și linii nefolositoare nimănui de care întotdeauna își bătuse joc. Dar se vede că mașinile s-au hotărît să-și bată și ele joc de Kosteia.

Cînd Victor se apropie după o oră de ajutorul său, acesta avea o expresie de desperare pe față, iar înaintea lui pe birou era un maldăr de schițe pentru turnuri, unele mai frumoase decît celelalte.

— Așa mai zic și eu, foarte frumos, remarcă Victor luînd în mînă unul dintre desene.

— Dar uitați-vă ce fac mașinile din asta! zise Kosteia indicînd cu mîna schițele executate de roboți.

Victor le privi și zîmbi fără voie. Alături de desenele lui Kosteia erau redată cu multă acuratețe caricaturile acestora. Liniile își pierdeau cursivitatea, turnurile se prefăceau în niște monștri, pe lingă care „ciuperca“ părea o frumusețe.

— Și cînd insist asupra liniilor mele, continuă să se plîngă Kosteia, mașinile desenează construcții atît de complicate incît în-

treaga muncă își pierde sensul. Uitați-vă cite contraforturi suplimentare au adăugat la acest model. Poate să fie bine?

Kostea scoase un desen care semăna cu un ou mărit așezat vertical.

— Mina ta de artist, spuse Victor, lucrează independent de concepția constructorului. Dă-mi să fac eu. El se așază la masa lui Kostea și în cinci minute schișă silueta turnului. Cum ți se pare?

— Merge..., zise Kostea cercetind cu un ochi critic schița. Știți, aș putea spune chiar că-mi place. Dar ce vor face roboții din această schișă?

— Dă-le-o și vom vedea!

Mașina, spre marea surprindere a lui Kostea, execută ceva foarte asemănător cu schița lui Victor. Acesta se mai gândi, mai schimbă ceva și dădu din nou mașinii desenul. De data aceasta, lucrarea lui Victor corespundea cu cea executată de mașină.

— Nu voi fi niciodată constructor, spuse cu amărăciune Kostea. Ce repede ați scos-o la capăt!

Victor începu să ridă.

— Eu m-am folosit de citeva dintre ideile tale. Altfel ar fi trebuit să lucrez citeva zile. Știi, mi se pare uneori că noi doi am alcătui un constructor ideal. Așa că nu fi trist. Consideră-te alături de mine jumătatea unui constructor adevărat.

În curind, Victor făcu o nouă descoperire: proaspătul său practicant visa să devină pictor. El concepuse chiar un tablou: dorea să zugrăvească tineretul „Măreței epoci“, al acelei epoci uimitoare și irepetabile din istoria omenirii cind a fost creată toată această lume în care trăim noi acum. El susținea chiar că-și imaginează perfect cum trebuie să arate acest tablou.

— Înțelegeți: totul trebuie să fie simplu. Eroii sînt oameni care săvîrșesc fapte mari în chipul cel mai simplu.

El adăugă că îi mai lipsește un singur element important. Totuși nu era vorba despre măiestrie artistică, așa după cum bănuia Victor (desigur Kostea nu se îndoia de posibilitățile sale), ci, după cum s-a dovedit mai tirziu, era vorba de cu totul altceva.

— De participare la ceva mare, spuse Kostea.

Victor era întotdeauna mișcat în adîncul sufletului de această tendință nestrămutată a tineretului de a săvîrși fapte mari. Se punea întrebarea: cine se va ocupa de treburile zilnice, obișnuite, care mai sînt încă destule pe planeta noastră.

— O faptă măreață nu pot să-ți promit. Dar stația de pe Venus, întregă, cu toate anexele, trebuie să fie instalată pe poligon exact peste două luni și jumătate. Oricum ar fi, prozaică chiar, această sarcină presupune totuși muncă!

Kostea dădu din mină decepționat. Dar el continuă să muncească totuși cu tragere de inimă sub conducerea lui Victor.

Treptat, biroul își schimbă înfățișarea. Vreo cinci mașini mai zvelte și rapide, care lucrau fără schițe, înlocuiri 40 de roboți care trudeau deasupra colilor de hirtie. Incăperea se descongese.

Lui Victor și lui Kostea le rămăsese în sarcină o activitate aproape în întregime creatoare, și munca deveni într-o oarecare măsură mai încordată. Erau înlăturate acum pauzele, repausurile, clipele de odihnă involuntare, când creierul funcționează mecanic sau face raționamente obișnuite. În schimb, proiectarea înainta cu repeziciune. Ei lucrau numai 2—3 ceasuri dimineața cu capul limpede și totuși stația fu gata cu două săptămâni înainte de termenul stabilit.

Victor și Kostea își ajunseseră „concreții”, pe autorii celei de-a doua și a treia variante, care începuseră lucrul înainte. Victor nu putea să nu recunoască că un mare merit îi revine noului său practicant și acelei revoluții pe care acesta o adusese cu sine în birou.

În ultimele zile, după cum observase Victor, practicantul era absorbit și de altceva în afară de munca de birou.

Uneori, într-o uitare totală de sine, el desena niște construcții cu totul fantastice, care, supuse la controlul lucid al mașinilor, se vedeau a fi de-a dreptul nefolositoare. Atunci Kostea lăsa la o parte schițele, se încrunta și se apuca din nou de lucru, încercând parcă să ciștige din timpul pierdut.

Alteori, el pune schițele deoparte și desena ceva, apoi ofta și din nou se apuca de lucru.

Cel mai adesea în desene apărea o față, acea față cunoscută de Victor, aceeași care odată îl alarmase pe George. Lui Victor i se părea că pe fața ei apăreau câteva trăsături noi în comparație cu primul profil făcut din plastilită. Privirea îi devenise parcă mai serioasă. În câteva desene, fața părea că pentru prima oară se gîndește la ceva.

Bineînțeles că Victor nu-l întrebă nimic pe Kostea: nu puține erau problemele care puteau frămînta pe tinerii și tinerele din acea vreme.

Odată Kostea veni vesel, clocotind de voieșie. El a zîmbit și a glumit toată ziua, a făcut atâtea lucrări fără nici o greșală încît l-a uimit pe Victor, care văzuse multe în viața lui. Tot ce ieșea din minile lui era primit de mașini cu o incuviințare totală, ca și cum le părea bine și lor că au de-a face cu un constructor așa de vesel.

Practicantul munci cu acest avînt trei zile. După aceea el începu să umble palid, pierdut, deprimat și lucra mecanic. Dar trecură citeva zile, și Kostea veni liniștit, serios, maturizat parcă. Lucra cu același spor ca în zilele de mare entuziasm, dar era tăcut și făcea totul cu

încăpăținare, crispindu-și buzele. Și din nou tot ceea ce făcea era ireproșabil din punct de vedere profesional.

„Îmi face impresia că din acest tinerel va ieși un constructor adevărat“ — își zise Victor. Și iată că odrasla lor, căci așa poate fi numit rodul muncii, se află aproape terminată pe poligon. Miine vor mai trebui citeva operații, și totul va fi gata. Kosteia, de bună seamă, nu se îndoia că dacă îi va fi dat să zboare în Venus va trebui să clădească acolo numai stația lor.

Dar Victor nu era de loc convins de aceasta. Acum el începu să descopere noi și noi neajunsuri ale proiectului său. El stătea dus pe gânduri pe țărnul mării și privea valurile ce scăldau nisipul plăjii. Miine! Miine va începe experimentarea stației...

III

Oare cum s-a petrecut totul? Victor știa, desigur, ca și George, că la 40 km de poligon bîntuie un uragan. Aceasta nu era însă un motiv de teamă. Uraganul își urma cu exactitate cursul pe care mașina sinoptică îl indicase dinainte pe hartă. Adesea părea că nu mașina este aceea care urmărește uraganul și îi înscrie drumul, ci că acesta înaintează supus pe linia indicată de mașină în asemenea măsură încît, ca la o pereche ce dansează, coincideau pînă în amănunt mișcărilor lor.

Apoi se întimplă ceva neașteptat. E puțin probabil să fi greșit mașina. Mai degrabă e posibil să fi intrat în joc factori pe care mașina nu-i cunoștea și de care nu putea să țină seamă! A survenit acel caz, unul la un milion, care se petrece cu cercetătorii naturii cînd aceasta caută parcă să-și bată joc de strădaniile lor de a o supune.

Intrucît centrul de maximă intensitate a uraganului, era departe de poligon, Victor intra fără nici o evitare în interiorul stației de abia montate. El știa că sinoptica* actuală, bazată pe calcule matematice solide, este exactă și nu se mai gîndea de loc la uragan. Nici noi nu ne gîndim că ne va călca trenul cînd ne aflăm la cîteva kilometri de calea ferată.

George și Kosteia au rămas afară.

Prin pereții transparenți ai coridoarelor de legătură, Victor îi vedea cum discută liniștiți.

Apoi, cînd se depărtase la aproape o jumătate de kilometru, observă că ei începuseră să se agite și să dea din miini.

* Meteorologia sinoptică — ramură a meteorologiei care se ocupă cu studiul fenomenelor meteorologice și al proceselor atmosferice vizibile pe hărțile sinoptice (n. r.)

Pereții de plastilită ai stației nu permiteau trecerea undelor herfiene. De aceea, teleaparaturii lui Victor nu primea semnalele teleaparaturii lui George și Kosteia, iar depărtarea era prea mare pentru a le putea înțelege gesturile.

Lui Victor îi rămăsese să aleagă: ori să se urce în turnul de observație și să facă legătura cu antena fixată pe corpul lui, ori să iasă cât mai repede afară.

Nu reuși să facă nici una, nici alta.

Clădirea laterală începu deodată să sară pe loc într-un chip straniu. (Stația nu fusese fixată prea solid, deoarece s-a socotit că nu este necesar. O fixaseră doar de niște cirlige înfipte în betonul platformei de montare.) Și astfel, la început se desprinsese de pământ clădirea laterală. Părea o reptilă fantastică, un locuitor gigantic al unor lumii nemaivăzute, care bătea nervos din coadă.

Pe urmă, paramele începură să trosnească. Privind înspre locul unde fuseseră Kosteia și George, Victor nu-i mai văzu. Pe pământ se rostogoleau nori de praf, trunchiuri de copaci și frunze involburate.

O clipă, lui Victor i se păru că deslușește figura cunoscută a practicantului. Kosteia, dacă fusese el, căzu izbit de vânt, se ridică îndată, se prăbuși din nou și se rostogoli ca o frunză desprinsă de pe ramură și dusă de furtună. Apoi totul împrejur fu învăluit într-un întuneric atât de dens, încât Victor începu să-și frece pleoapele ca și cum i-ar fi intrat praf în ochi.

O lovitură puternică îl imbrinci, și el căzu pe spate. O clipă mai târziu, constructorul simți că se ridică în văzduh.

În copilărie Victor văzuse cum o răbufnire puternică de vânt smulse de pe frînghie o cămașă: ea zburase fluturând din minci și dispăruse după acoperișul casei. Acum el se vedea pe sine ca o furnică cățărată pe o asemenea cămașă. Coridorul în care se aciuse în acest moment tragic părea o mincă gigantică. În timpul zborului, ea se îndoise. Senzația era atât de neplăcută, încât Victor trecu grăbit într-o încăpere mai solidă, care se legăna mai puțin.

Apucându-se de niște cirlige înfipte în zid (în acel moment Victor nu-și mai amintea la ce serveau ele), el începu să se tiriie spre ușă. Coborîndu-și privirile, desluși prin dușumeaua transparentă norii întunecați, care răbufneau ca niște baloane, și i se părea că se uită într-un ceanun clocotitor.

După ușă se înălța o scară drept în sus. Victor se ridică pe prima treaptă, dar ea nu se mișcă din loc. Bineînțeles că escalatoarele nu funcționau. El începu să urce ținându-se de paliere.

De pe platforma superioară a scării, o ușă ducea într-o sală rotundă. Pereții ei transparenti se întunecaseră de furia uraganului, luînd ba forme convexe, ba concave.

În momentul în care Victor intră în sala goală, construcția se înclină puternic, și podeaua se ridică într-un unghi de aproape 45°. Victor reuși să se apuce de un suport al zidului, altminteri ar fi zburat spre capătul opus al sălii. Astfel, el atiră vreo două minute, sprijinindu-se cu picioarele de dușumeaua striată. Dar podeaua se ridică mereu.

Prin pereții se zăreau în întunericul prăfuit clădiri semitransparente și rotunde, cu acoperișuri în formă de cupole, ce păreau să formează un șirag de sfere aeriene gigantice lăsate în voia vântului. O aripă a clădirii flutura bezmetic, și Victor simțea încordarea pe care o suportau eclisele de asamblare. Dintr-o clipă în alta trebuiau să cedeze.

O lovitură puternică întrerupse șirul gândurilor lui Victor. Suportul de care se ținea acesta începu să trepideze, încercînd parcă să se elibereze de povară. Vibrația se transmise minii, degetele se desfăcură, și Victor se rostogoli mai întii pe dușumea, apoi pe zidul care se întorcea încet sub el, ca o tobă.

Ajunse de-a bușilea pînă la un detaliu mai proeminent și se prinse de el, dar fu aruncat și din colțul acela.

Alunecînd pe jgheabul format de îmbucarea peretelui cu podeaua, Victor se gîndea buimăcit: „Numai de s-ar opri rostogolirea“. Din pricina învîrtirii se vor dezlănțui forțele centrifuge, se va desface în bucăți totul și se va duce de ripă.

Creatorul construcției își dădea seama că edificiul său nu era destinat unor asemenea încercări.

Inclinația se micșoră pentru cîteva clipe.

O ușă, o ușă, dacă ar exista o ușă! Doar nu te poți rostogoli în această sală uriașă ca un bob de mazăre într-o cutie de conserve. Observînd la un moment dat o ușă, Victor se strecură ca un șoarece din safa și se aciuă în coridor.

Aici zidurile nu erau transparente, situația părea mai puțin periculoasă, iar înclinările bruște, aidoma ruliului unei corăbii pe furtună, păreau senzații întru totul terestre. Cîteodată Victor uita că stația construită pentru Venus alerga prin aer ca un zmeu de hîrtie simuls din mină. El nu se gîndise niciodată la posibilitățile de planare ale construcției sale. Acum ajungea însă la concluzia că involuntar crease un aparat aproape ideal de parașutare.

Apoi, datorită unor legi stranii ale logicii, se trezi în el setea de acțiune. Acum nu-l mai tenta dorința de a sta ca un șobolan într-o capcană strîmtă, cum ar fi vrut s-o facă cu un sfert de oră în urmă. Trebuia să înfăptuiască ceea ce începuse înainte de dezlănțuirea uraganului, să pătrundă în turnul de observație și să ia contact cu antena.

În coridor se aflau multe uși. Victor o deschise cu băgare de seamă pe prima și văzu un coridor scurt. Cinci uși, de același tip, fără tăblițe indicatoare, priveau parcă spre el. În dosul uneia dintre ele apăru o cămăruță pătrată. Încăperi întunecoase, fără lumină, mai descoperi și în spațele următoarelor trei uși. Mai rămăsese ultima, a cincea.

La proiectarea stației, Victor prevăzuse ca lumina difuză a zilei de pe Venus să pătrundă în toate încăperile unde va fi necesară. Tocmai de aceea făcuse el atâtea ziduri transparente sau semitransparente și acoperise clădirea cu cupole translucide. Pe Venus nu exista pericolul contactului direct cu razele soarelui. Dar acum întunericul care învăluja stația arunca peste tot o umbră sinistrală. În coridor domnea o semiobscuritate apăsătoare, iar încăperile trebuiau cercetate pe pipăite.

Rafalele haotice cu care uraganul se năpustea asupra odraslei lui Victor se supuneau, pesemne, unei legi precise. Ruliul de bord se schimba într-un tangaj, deci legănarea transversală se transforma într-una longitudinală, de-a lungul coridorului. Statul în picioare devenise dificil. Victor hotări că cel mai bine era să se deplaseze cu mijloacele celor mai îndepărtați strămoși ai săi, adică în patru labe. Dar să ajungă chiar și în felul acesta pînă la a cincea ușă, care se afla la capătul opus al coridorului, nu era un lucru chiar atît de ușor.

De vreo două ori, Victor fu proiectat înapoi cu atîta ușurință, de parcă ar fi fost o gîză pe care în joacă un copil a aruncat-o de pe o frunză cu un bobîrnac. Apoi o a treia izbitură îl zvirlu chiar în ușă, mai-mai să-l lovească cu capul de ea.

Victor deschise ușa, întinse mîinile pipăind dușumeaua și, îngrozit, se retrase îndărăt.

Mîinile lui nu întîlniseră nimic. Îndărătul ușii se căsca un gol, o fîntînă, o prăpastie întunecoasă ce părea fără fund. Astfel de rătăcirii prin labirinte și o asemenea genune amenințătoare pot apărea numai într-un coșmar.

Un tremur și o slăbiciune fulgerătoare îl cuprinseseră pe Victor cînd își imaginează că izbitura următoare îl va arunca cu siguranță în spațiul gol al ascensorului. Trupul îi slăbi, și înclinația următoare, care nu se lăsă mult așteptată, îl azvirlu pe ușă ca pe un sac de nisip.

IV

Nikolas, care privise fără întrerupere ecranul, se lăsă pe spătaul scaunului. Pe față i se citea îngrijorarea.

— S-a frînt, rosti el deodată cu glasul stins.

David se repezi spre aparat. Dungii palide, apoi niște nori asemenea unei nebuloase cosmice în stadiul de formare apărură pe ecran. Sus se zărea ceva asemănător unei zdrențe. Pe suprafața ei se distingeau niște proeminențe de forma unor balonașe. O altă „zdreanță“ se întinse aproape pe toată lungimea ecranului. Ea șerpuia ca o lipitoare într-un acvariu.

— Credeți că totul s-a sfârșit? îl întrebă el pe francez.

— Este începutul sfârșitului... Principalul este că nu putem întreprinde nimic pînă nu încetează uraganul. Iar el își stîșie și își sfirtecă prada ca un bulldog, fără să-i dea drumul din colți. Ar fi trebuit să luăm măsuri din timp.

— Dacă am fi știut! (Lui David i se părea că „lipitoarea“ întunecată din partea de jos a ecranului începe să se scurteze). Știți ce calamități pricinuieste un uragan dezlănțuit? Ar trebui să facem ceva! Dar acum este imposibil.

Amîndoi se gindeau la același lucru.

— De-am ști măcar dacă este în viață.

— Și unde se găsește!? Sau măcar în ce parte a clădirii.

— Bine ar fi dacă am ști în ce sector, spuse francezul.

Fără asta nu putem lua nici o măsură de salvare. Nici măcar rachetele nu le putem întrebuița.

Ei se apropiară de ecran. „Zdreanța“ de jos se strînsese sau se răsucise, devenind mai scurtă. Nori întunecoși o acopereau cu totul din cînd în cînd.

— În vacarmul acesta taifunoplanele nu se pot încumeta să-și ia zborul. Nici nu pot fi văzute pe ecran...

— Șaisprezece s-au prăbușit odată, în asemenea împrejurări. Și erau conduse de cel mai bun pilot al nostru. Păcat totuși că nu putem stabili legătura cu Victor. Nu văd ce ar putea face taifunoplanele, chiar dacă am reuși să le ducem într-un grup compact.

— Trebuie să zboare un om!

— Este necesar să remorcăm tot ceea ce se poate sau ceea ce se mai află în aer. Privește!

„Lipitoarea“ se întinse brusc. Din ea se desprinsese o bucată care dispăru în afara ecranului.

— Se dezmembrează, zise francezul cu voce răgușită de parcă cineva îl sugruma.

El își desfăcu nervos gulerul.

— Victor! strigă David, ca și cum acela ar fi putut să-l audă.

„Lipitoarea“ scurtată cobora încet, descriind un fel de „vrilă“, fără să iasă însă din centrul uraganului.

Azvirlit din groapa-capcană, Victor nu stătu întins mai mult de un minut și începu să se tirască înapoi.

În cale întâlni un coridor lung, care era mai luminos îndeosebi pentru ochii lui Victor, obișnuiți cu întunericul aproape deplin. Aici loviturile laterale puteau fi mai ușor parate prin întinderea miinilor în părți. În afară de aceasta, din coridor porneau o mulțime de uși... Vai, vai, ușile acestea standard, care se deschideau în coridor și nu ocupau nici un loc de prisos, dar care dispăreau cu repeziciune în sus sau în părți, asemenea obturatoarelor la obiectivele aparatelor de fotografiat, erau minunata invenție a lui Victor... Acum ele se transformaseră într-un coșmar.

Vi s-a întâmplat oare vreodată să umblați printr-o casă proaspăt construită în care tăblițele cu numere n-au fost încă agățate și totul să vi se pară necunoscut, să fiți nevoiți mereu să deschideți uși și să nu vă puteți da seama la ce etaj sînteți? Dacă ați avut un asemenea prilej, ați cunoscut abia a suta parte din ceea ce a simțit Victor.

Uși, uși fără număr îl întâmpinau mereu, ca niște copaci în pădure, și el, la fel ca și călătorul rătăcit, trebuia să ghicească drumul pe care urma să pornească. Victor deschidea fiecare ușă ca și cum ar fi tras un bilet de loterie: ce oare se va afla în spatele ei?

Deodată, el fu împins cu atîta tărie, încît se izbi cu capul de perete. Văzu stele verzi și timp de o clipă, poate numai o fracțiune de secundă, îi trecu prin minte ideea să abandoneze definitiv orice cercetări. Dar gîndul acesta îi trecu îndată.

Venindu-și în fire, Victor își continuă căutările.

Deschizînd ușa următoare, el văzu că tavanul coridorului era aproape transparent. I se păru că acolo, în lumea din afară, se lumina de ziuă. Vasăzică stația sau, în orice caz, acea parte a ei în care se găsea Victor ieșea din zona uraganului?! De acum încolo, cine îi va mai împiedica prăbușirea? Pe de o parte salvarea, iar pe de alta...

...Victor alergă pe coridoarele asemănătoare cu cele ale vapoarelor, cu uși multe și cabine, condus de simțuri și de instinct, în direcția căutată.

După socotelile lui, se afla în apropierea turnului atunci cînd clădirea, în interiorul căreia se cățara cu înverșunare, trosnise din încheieturi. I se păru că explodase o bombă, atît de puternică fusese prima izbitură. El nimeri cu umărul într-un ungher și căzu năucit, iar de pe buze i se desprînse pentru prima oară un geamăt.

La numai o clipă după aceea, aproape de tot, chiar lângă urechea lui, un geamăt asemănător îi răspunse. Desperat, Victor încercă să sară în picioare. Avea impresia că începuse să aibă halucinații. În momentul acela, suspinul se auzi din nou. Apoi se lăsă o liniște apăsătoare.

Victor își dădu seama că geamătul răzbise de după peretele coridorului în care se afla.

Unde o fi ușa? Trecuse de ea. Profitind de o scurtă acalmie, Victor alergă spre ușă și apăsă pe un buton. Ușa dispăru, iar în dosul ei se zări o cameră și în ea... Kosteia.

Victor rămase uluit. Un moment crezu că inebunește. Dar Kosteia era în viață, deși nu cu totul nevătămat. Era lungit pe podea, avea piciorul sting îndoit, iar degetele miinii răsfirate. Leșinase.

Victor se repezi spre tinăr și îl apucă de umeri. Ochii lui Kosteia se înviorară o secundă, încercară să se miște, dar nu se auzi decît un geamăt.

„Piciorul“ — îi trecu prin minte lui Victor. Își desprinsese miinile de pe umerii băiatului, și acesta se prăvăli pe podea ca un trup neîn-suflețit. Piciorul stătea într-o poziție nelirească.

Ce era de făcut? Trebuia să întreprindă ceva fără întirziere. Să-l lase pe Kosteia acolo? Orice izbitură l-ar fi rostogolit pe podea. Să renunțe la hotărîrea de a mai ajunge în turn? Ar fi putut însemna moartea.

Victor stătu pe gînduri numai cîteva secunde. După aceea se aplecă deasupra trupului întins pe podea și îl ridică în brațe. Balansul coridorului se liniștise oarecum, și Victor încercă să profite de acest răgaz. El fugi cu pași mărunți, căutînd să-l țină pe Kosteia în așa fel încît piciorul bolnav sau poate chiar rupt să nu se legene.

Povara era grea. Lui Victor i se părea că trupul tinărului se îngreuna cu fiecare pas. Capul lui Kosteia, cu ochii închiși, se clătina, iar respirația îi era scurtă și precipitată.

Victor se cutremură la gîndul că forțele nu-i vor ajunge ca să-l transporte pe practicant. Miinile îi erau atît de amorțite, încît simțea nevoia imediată să așeze pe podea trupul cel greu. Victor apăsă cu hotărîre pe buton și aproape că se năruî prin ușa care se deschise. I se păru că nimerise în turnul de observație.

Da, era chiar turnul! Se sprijini de o balustradă și privi în jur. Sus de tot era cupola ovoidală, mult alungită, cu virful ascuțit. De-a curmezișul acesteia trecea culoarul pe care se aflau ei.

Acum putea, în sfîrșit, să-l așeze jos pe Kosteia. Pentru o clipă, ochii tinărului se deschiseră. În ei apăru o scînteie de uimire și parcă dorința de a exprima ceva. Buzele se mișcară, dar nici un sunet nu se auzi. Practicantul își pierduse din nou cunoștința.

Acum trebuia găsit firul antenei instalate pe corpul turnului. Cablurile se întindeau chiar de-a lungul balconăşului. Victor se repezi spre prima priză și puse în funcțiune aparatul său de radio emisie.

Mîinile îi tremurau însă de teamă că teleaparatură se defectase. Dar masa plastică elastică din care îi era construită cutia și piesele flexibile și rezistente din interiorul său suportase toate încercările prin care trecuse Victor. Abia fu apăsat butonul de emisie, că se și auzi un glas alarmat:

— Victor! Mă auzi?... Victor! Mă auzi?

— Te aud, răspunse Victor, dar se vede că pronunțase aceste două cuvinte pe un ton atît de nefiresc că vocea care-l chema amuțise. Nu era exclus ca pauza să se fi datorat și surprizei interlocutorului său.

— Victor?! strigă din nou plin de bucurie glasul. Unde te afli? În turn?

— În turn! La nivelul celui de-al treilea etaj. Pe balconăș.

— Uff!... undele herficiene aduseră de dincolo, din lumea de afară, un oftat de ușurare. Desigur că vorbitorul își ștergea fruntea de sudoare.

— Poți să te consideri norocos. Pe George de abia l-am salvat. Practicantul tău a dispărut. A fost văzut împreună cu George cu un minut înainte de a se dezlănțui catastrofa.

Interlocutorul lui Victor vorbea grăbit, căutînd să spună tot ceea ce credea că este necesar.

— Practicantul e aici, spuse Victor cu glasul din ce în ce mai slab. Este cu mine.

El se rezemă de peretele turnului. Deși legănările nu erau prea puternice, Victor simți că nu-l mai țin picioarele.

Totul inceptu să se învîrtească în jurul său. Victor închise ochii, dar virtejul nu contenea.

— Ține-ți firea! auzi el un strigăt. (Pesemne că acolo, de unde i se vorbea, oamenii își dăduseră seama că el își pierde cunoștința, deși Victor uitase să facă contactul ecranului și, deci, nu putea fi văzut.) Vă venim în ajutor îndată ce se mai potolește furtuna. Tai-funoplanele nu pot intra deocamdată în zona în care vă aflați.

— Eclisele de asamblare..., spuse Victor sau poate numai gîndise.

O izbitură îl aruncă la pămînt. Legătura se întrerupse, și glasul îndepărtat se stinse. Victor privi cîteva secunde uimit cupola turnului, care se înălța deasupra-i (nu-și putea da seama de ce stătea întins pe spate), apoi nu mai știu nimic.

VI

— Se frînge turnul...

Nicolas atinse minerul, iar David zări și el ceea ce francezul observase cel dintîi.

Jumătatea inferioară a stației dispăruse de mult de pe ecran. În clipa aceea, prin fața ochilor lui David plutea partea superioară, ca un pește ciudat într-un acvariu. Din ea făceau parte clădirea centrală, turla și niște ramificații de forma unei bucle. Peste o clipă, ea se răsuci înspre David, cu vârful ovoidal al turnului.

Nicolas mări imaginea, iar turla, puternic alungită, amintea acum un deget: ea ocupase întreg ecranul și părea că se topește. Din stație zburau așchii care se roteau și dispăreau din cîmpul de vizibilitate. Construcția se scurta văzînd cu ochii.

— Să fie oare sfîrșitul? se întrebă David, luînd microfonul în mînă.

— Tocmai acum cînd ne-a răspuns Victor! zise Nicolas pierzîndu-și cumpătul.

— Submarine, atenție! comandă David. Se prăbușește!

Silueta de pe ecran începuse să se descompună în fibre. Unele zburau ca din pușcă, altele planau pieziș.

— Reglează în jos, ordonă David.

Imaginea lunecă în sus pe ecran; acesta se întunecă și totul apărură învăluit în praf. Apoi în rotogoalele de negură se iviră valurile spumeginde. Albul spumei lor se zărea pînă și în semiobscuritatea din jur.

— Este tot ce putem face, spuse David, parcă justificîndu-se. Submarinele urmează cursul uraganului. Ele înaintează o dată cu axul acestuia. Proiectați apa!

Nicolas întinse mina. Ecranul se stînsă o clipă pentru a se lumina apoi din nou. Virtejurile și trombele nu se mai zăreau. De data aceasta era cu adevărat un acvariu. Un acvariu gigantic numit ocean. Un abis liniștit, nepăsător de tumultul de la suprafață. Un fond verzui, uniform, luminiscent. Dar iată că a apărut ceva lung și ascuțit la capăt. În depărtare se ivi o umbră asemănătoare, dar ceva mai mică și mai estompată. Iar mai departe, în adînc, se ghicea o a treia.

— Cîte sînt? întrebă Nicolas.

— Cincizeci.

Francezul răsuci minerul, iar pe ecran se iviră dintr-o dată numeroase umbre întunecate care inaintau lent și taciturn ca un banc de pești.

— Inaintează în front!

— Nu prea se pare că ar cădea ceva de sus.
— Plastilita nu se scufundă.
— Poate că se vor menține la suprafață agățați de ea?
— Nu! Pentru aceasta capacitatea de plutire a plastilitei nu este suficientă. Dacă turnul n-ar fi suferit avarii, el ar fi plutit ca o bășică, intrucît toate ușile i se închid automat.

— Privește! Se zărește cineva sau ceva!

Nicolas reglă imaginea. Obiectul sau omul semăna cu o scamă lungă. Aceasta cobora lent în poziție verticală. În bancul de „pești“ surveniră schimbări: observaseră probabil ciudatele obiecte. Două umbre fișniră spre scame și le înghițiră cum ciugulesc peștii nada.

— I-au cules, răsună peste o clipă o voce puternică.

— Părăsiți zona uraganului, ordonă David, și ieșiți imediat la suprafață. Trimit ajutor aerian.

Fără să mai aștepte comanda, Nicolas începu să transmită elicopterelor coordonatele.

VII

— În sfîrșit, astăzi primiți oaspeți, spuse doctorul cu glas liniștit. Cel care stătea în fotoliu, atît de înfosit încît nu i se zăreau decît ochii, văzu în fața lui o jumătate din verandă, o parte a balustradei și un copac încărcat de strălucitoare flori trandafirii. El vru să-și întoarcă într-o parte capul, dar fotoliul, înțelegînd parcă dificultatea gestului, se răsuci singur și alunecă fără zgomot pe roțile sale, îndreptîndu-se spre acea latură a verandeii de unde se vedea marea. Valurile veneau mereu dinspre orizont, spărgîndu-se de malurile pietroase.

— Dar regimul?! întrebă Victor, nerecunoscîndu-și glasul. Mă refer la regimul de impresii. Pot, în sfîrșit, să aflu ce se mai aude prin lume? incheie el de data asta cu un glas mai tăricel.

— Treptat, treptat, spuse doctorul surîzînd.

Zimbetul său se datora mai mult tonului cu care îi vorbise Victor. Apoi se îndepărtă fără zgomot.

Vreo cinci minute, Victor rămase singur cu marea. Apoi i se păru că alături se mai află cineva. Pe nesimțite, un alt fotoliu se apropiase de al său. În el stătea Kostea, nepansat, învelit numai cu un pled și ținîndu-și un picior întins. Victor văzu pe fața tinărului cîteva pete. Erau urmele tumefierilor și ale hemoragiilor subcutanate. Dar ochii albaștri ai lui Kostea străluceau, și lui Victor i se păru că tinărului începuse să-i revină în obraji roșeața.

— Am încercat de mult să obțin învoirea de a vă vizita, spuse Kostea.

Apoi amindoi tăcură. Aveau să-și spună prea multe și nu știau cu ce să înceapă.

Victor își aminti că doctorul îi permisesese să discute numai cinci minute.

— Cum merge piciorul? întrebă într-un tirziu Victor.

— Se vindecă, răspuse Kosteia indiferent. Dar abia peste șase luni voi putea umbla.

El spusese aceasta cu un asemenea aer de parcă o preocupare mult mai însemnată îi alungase deodată toate celelalte griji.

Victor ghici despre ce este vorba și zise:

— Dar ce face... cunoștința ta? Fata aceea?

Kosteia nu se fistică de loc; dimpotrivă, figura i se luminează pe dată.

— Cred că totul va fi bine, spuse el ducând mina la buzunarul lateral al fotoliului. Scoase de acolo un dreptunghi de carton și îl întinse lui Victor.

Acesta luă cartonul în mână. De acolo îl privi un om ale cărui trăsături amintea vag de Kosteia. Era tot tânăr, dar ceva mai maturizat, cu cămașa descheiată și mînele suflecate. Stătea pușin aplecat și-și întindea spre Victor mîinile puternice și destul de murdare. În ele strălucea o bucată de săpun alunecos, care făcuse spumă și bășici ce luceau în soare. O față cu un ulcior în mînă povestea ceva cu vioiciune privind chipul tinărului. Fața îi era întoarsă în profil, și Victor o recunoscuse. Șuvoaiele de apă curgeau în mîinile tinărului și, căzînd spre pămînt, se revărsau risipite în stropi luminoși. În depărtare se vedea un cort și chiar de lingă picioarele tinerilor se întindea pînă la orizont și se simțea că se continuă și dincolo de el o cărare dreaptă și înverzită printr-un șir de arbori tăiați de la rădăcină. Alceva nimic. Nici mașini, nici tractoare, ci doar urme adînci în pămînt; într-una dintre ele se scursesese apa, și cerul albastru se oglindea în ea.

Kosteia îl privi întrebător pe Victor.

— Cum vi se pare? întrebă el emoționat.

Expresia de voioșie îi dispăruse de pe față. Devenise neîncrezător, gata să se descurajeze, ca în zilele premergătoare terminării stației.

— Cum adică?

Victor fu gata să-și facă reproșuri. Cum de nu-și dăduse seama că practicantul său era chinat în zilele acelea din pricina tabloului, că suferea din cauza eșecurilor... Și Victor care crezuse că... Totuși acesta se hotărî să nu fie prea grăbit cu tragerea concluziilor. Poate că, în definitiv, avea totuși dreptate.

Privi tabloul. La picioarele lor tălăzuia marea.

— Pentru ce ai intrat în interiorul stației? întrebă Victor pe neașteptate. Ce te-a făcut să procedezi astfel?

Obrajii lui Kostea se rumeniră și căpătară culoarea lor obișnuită.

— Eclisele de asamblare... îngăimă el fisticându-se.

Cîteva clipe în Kostea se dădu o luptă, apoi îl privi în față pe Victor:

— Eclisele de asamblare aplicate la turn erau din plastilită „300”, după cum ați indicat dv. Dar eu le-am schimbat după aceea în marca „600”. Marca „300” este prea dură. Mă înțelegeți?! Kostea căuta să se justifice vorbind grăbit, noi ne-am obișnuit să folosim piese de fixare mai tari decît materialele pe care trebuie să le fixăm. De exemplu, acele cu care prindem foile de hirtie. Dv. ați indicat marca „300” fără să vă dați seama de acest lucru. Dar eu m-am gîndit după aceea că, de vreme ce eclisele de asamblare vor rămîne în corpul stației chiar și după ce construcția ei va fi terminată, înseamnă că ele trebuie să fie la fel cu celălalt material, și nu de altă natură. Atunci am schimbat marca plastilitei. Cînd a început uraganul m-am gîndit imediat la turn. Acolo fuseseră puse eclisele de marcă veche. Mi-am dat seama că ele se vor desprinde dacă vor începe să se clatine. Dv. vă aflați în apropiere de turn și, desigur, voiați să pătrundeți în el. Atunci m-am repezit să vă previn. Despre aceste eclise de asamblare nu v-am spus mai înainte pentru că nu mi s-a părut un lucru important. (Kostea îl privea rugător pe Victor)... Dacă n-ar fi fost uraganul...

— Hm... Victor rămase o clipă uluit. De aceea s-a dezmembrat turnul..

El își mută privirea de la Kostea la tabloul pe care-l mai ținea în mînă. De data aceasta însă el nu se mai uita la față, ci la tînăr. Și deodată observă ceva ce nu băgase de seamă înainte. Pe fața lip-sită de griji a tînărului se zărea o trăsătură de duritate, ca și cum acesta ar fi trăit ceva serios și autentic. Se poate spune că numai printr-o minune au scăpat cu viață din întîmplarea aceasta. Într-adevăr, piciorul care se va vindeca peste șase luni e o nimica toată. Kostea avea dreptate. Ceea ce trăiseră ei în văzduh, prin coridoarele clădirii ce se dezmembra, făcea să plătească tot restul.

Victor se uită iarăși la Kostea.

— Cum vi se pare? întrebă acesta într-un tîrziu.

Dar Victor nu răspunde la întrebare.

— Vezi, spuse el, cred că nu greșesc dacă afirm că ești cel mai de nădejde parțicant al meu. Dar pot să spun de data aceasta că ești în primul rînd pictor și abia apoi constructor.

— Dar schița?

— Nimic de zis, e un lucru bun, dar...

Victor își dădu pansamentul la o parte de pe gură pentru a-și exprima gândurile mai în voie. Atunci însă apăru din nou doctorul.

— Așa de repede? se miră Kostea. Atunci rămîne pe miine...

— S-a epuizat porția de impresii pe ziua de azi? întrebă Victor.

— Miine, anunță doctorul, vor fi studiate proiectele stațiilor științifice pentru Venus. Vi s-a permis și dumneavoastră să participați. Bineînțeles... în lipsă.

— Uraganul și-a rostit sentința, spuse Victor liniștit. Să vedem acum ce vor spune ceilalți.

„Asta-i rana mea cea gravă“ — gîndi el. „Speranțele s-au spulberat... În definitiv n-am dreptul să supun pericolului de care doar printr-o minune am scăpat eu însumi pe oamenii care vor lucra în Venus. În sensul acesta ar trebui să-i mulțumesc uraganului: s-a dezlănțuit la vreme!“

VIII

— Uraganul a venit în momentul cel mai potrivit, spuse Karbișev.

Victor văzu pe ecran statura înaltă și liniștită a șefului stației științifice de pe Venus, trăsăturile pregnante ale feței sale, privirea binevoitoare a ochilor albaștri, cu o expresie de ușoară ironie în fundul irișilor.

— Uraganul a creat condiții asemănătoare cu acelea de pe Venus dacă nu ținem seamă că acolo uraganele sînt de cîteva ori mai puternice. Din fericire, totul a trecut fără nici o victimă omenească. Au fost numai pierderi materiale, dar ele și-au găsit justificarea: uraganul a prilejuit o experiență care în alte condiții s-ar fi putut realiza foarte greu. Dacă privim chestiunea sub acest aspect, atunci ar fi foarte dificil să se găsească o variantă mai bună a uraganului, care să se potrivească acestui scop.

Karbișev își privi cu atenție auditoriul și continuă să vorbească:

— În primul rînd, el a început pe neașteptate. Așa se va întîmpla, desigur, și pe Venus, unde nu există un serviciu sinoptic. Uraganul s-a abătut asupra tuturor celor trei stații aflate pe poli-goane, întocmai ca o bilă de biliard trimisă de un jucător dibaci asupra pieselor de popice. Și le-a dărîmat pe toate. Karbișev zîmbi. Și iată că noi trebuie să analizăm această triplă lovitură. Prima care a suportat-o a fost „stația lacustră“. Ea și-a descoperit încă de la început punctul vulnerabil. Clădirile ei se țineau slab, iar multe secții s-au desprins de păreau niște oameni strinși roată și prinzindu-se de miini.

Karbișev făcu o pauză. Victor își imagină cum smulsese și risipise uraganul acea stație așezată pe piloni. Virtețul acela ascendent a arătat dintr-o dată unde era călcâiul lui Achile.*

— „Clubul“, continuă Karbișev, s-a dovedit a fi mai rezistent. Construcția concepută de autorii celui de-al doilea proiect este solidă și are forma prea cunoscutei cutii de chibrituri. După cum se știe, o astfel de construcție e greu să fie distrusă, iar vântul n-o poate dărâma. Dar... — Karbișev pronunța fiecare cuvânt ca și cum ar fi formulat o sentință — presiunea vântului a fost atât de mare, încît a răsturnat acest cub chiar ca pe o cutie de chibrituri. Desigur, veți spune că cubul n-a fost fixat și că dacă ar fi fixat n-ar mai putea fi răsturnat cu atîta ușurință. Dar repet că uraganele de pe Venus sînt mult mai puternice, iar suprafața cubului este prea mare. Mă refer la laturile cubului îndreptate parcă dinadins în toate direcțiile, astfel că, de oriunde ar veni vîntul, el întîlnește o suprafață întinsă. Mai rămîne ultima variantă...

Victor se lăsă fără voce pe speteaza fotoliului. Pînă atunci stătuse cu corpul aplecat înainte.

— Această variantă, auzi el, oricît ar părea de stranie unora dintre noi, îmi place cel mai mult. Firește că acea „broască țestoasă zburătoare“ s-a dovedit a fi foarte ușoară și această calitate a ei a scutit-o de o distrugere completă. Dacă n-ar fi fost ridicată în aer, ci ar fi fost bine fixată la pămînt, ar fi fost desfăcută în bucăți. Dar aceasta din cauză că părțile construcției n-au fost îmbinate astfel încît să formeze un întreg, ci erau întărite prin eclise de asamblare. Dacă se îmbină totul într-o cuirasă unitară, plastilita poate fi răsucită sau chiar înmădată, dar în nici un caz ruptă. Tocmai elasticitatea plastilitei constituie forța ei deosebită. Dar trebuie recunoscut că elasticitatea a fost pe alocuri de prisos. Unele legături cred că ar trebui să fie mai solide. În special ar mai fi necesar să se lucreze la turn. În timpul lucrului n-aș fi dorit să mă aflu acolo; deși nu cade, acest turn se cam clatină. Trebuie de asemenea să socotim drept o calitate profilul estetic al întregii clădiri. Ar fi extrem de greu să smulgi o asemenea construcție dacă este bine ancorată. Aceasta este părerea mea...

Victor stătea nemișcat. Dintr-o parte, dinspre mare, venea vujetul talazurilor. Din cealaltă parte, dinspre ecran, se auzeau glasuri; acolo se pornise de asemenea o mică furtună. Victor nu privea înșă nici la dreapta, nici la stînga. El își analiza acum proiectul stației... În acel loc se lovise el cu capul de un suport. „Suportul e prea slab.

* Adică: punctul vulnerabil (n. r.)

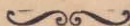
Trebuie întărit." Iar în sala rotundă, unde pereții se indoiseră de vîntul turbat, mai sînt necesare cîteva traverse. Și, înaintînd mereu, noi și noi gînduri îi veneau în minte.

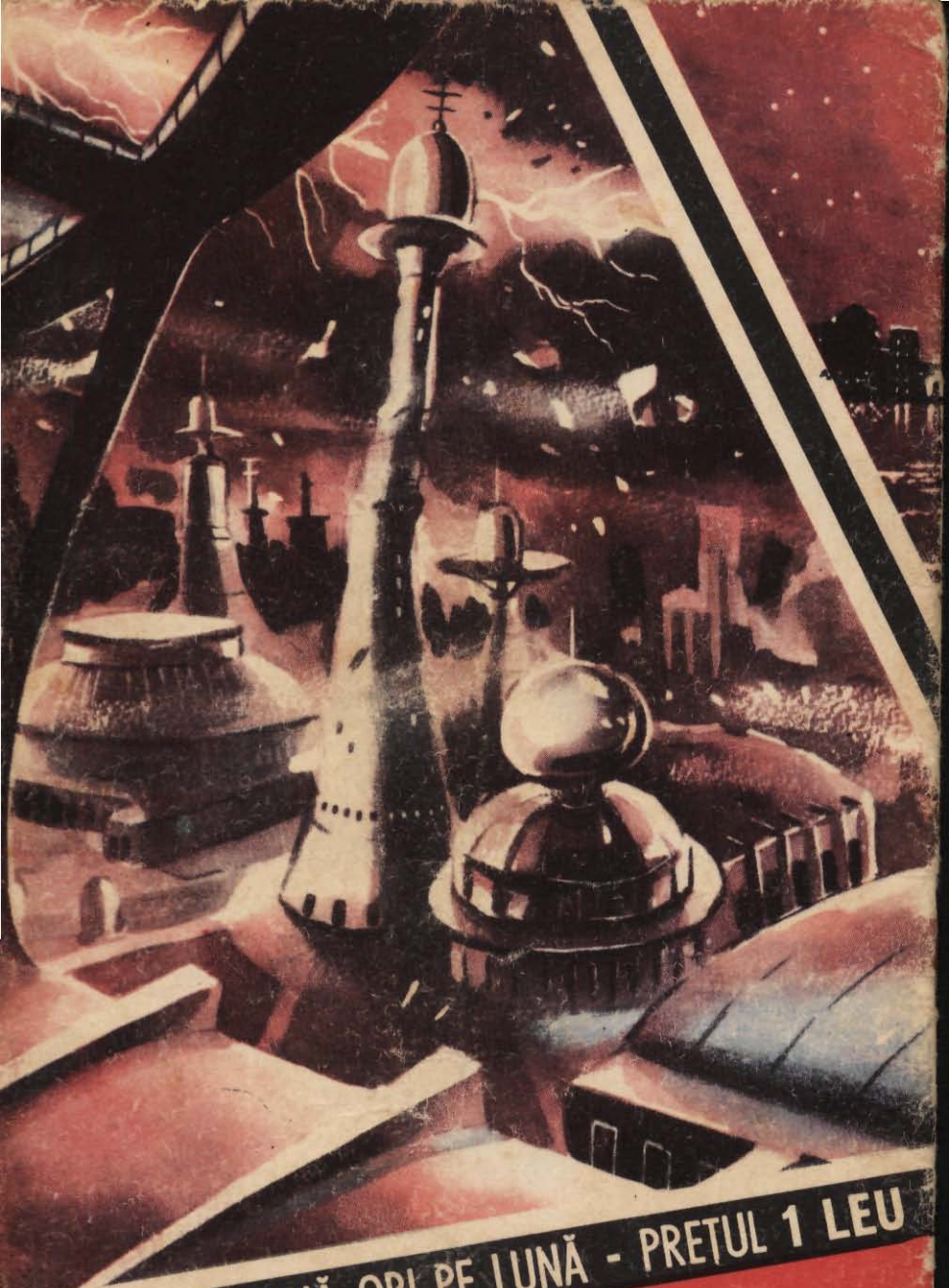
Acum zvonul de pe ecran răsuna insistent. Acolo se discuta cu aprindere asupra unei chestiuni. Dar Victor începuse din nou să lucreze...

Stația lui nu va rămîne drept o curiozitate pentru posteritate, nici nu va fi trimisă la Muzeul proiectelor nerealizate pentru analiza de către ingineri a calităților și a lipsurilor ei. Ea va zbura în Venus.

Victor își întoarse privirea spre mare pentru a căuta pe firmamentul în amurg, deasupra orizontului, o steluță care licărea departe ca o flăcărăuie albastră...

*Traducere de F. IONESCU
(după revista „Znanie-sila”
nr. 11/1959)*

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU